

Pericopa Šoftim - Orașe de refugiu (adăpost) עיר מקלט [anul 5782]

Oraș de refugiu (adăpost) - *ir miklat* עיר מקלט - este o mițva prin care Toraua ne poruncește să separăm locuri în care un ucigaș care omoară neintenționat, din greșeală să fugă acolo și să se ascundă (Iosua 20:1-9). Sunt menționate trei orașe pe teritoriul țării: Kedeș, Șchem și Hevron și trei orașe la estul Iordanului pe teritoriul celor două triburi și jumătate: Golan, Ramot și Bețer. Porunca se află în pericopa noastră, Deuteronom 19:2-10. Deja în cap. 4 al cărții ne este povestit că Moise a despărțit trei orașe pentru acest scop la vest de Iordan și alte trei la est.

În Talmud, tractatul Makot 10:a, înțeleptul Abayei spune că nu numai cele șase orașe, ci toate 48 de orașe ale Leviților erau orașe de refugiu. Existau însă câteva diferențe între ele. De exemplu în cele șase orașe ucigașul nu trebuia să plătească chirie, pe când în restul de 42 de orașe trebuia să plătească și chirie. Și marele înțelept medieval Rambam scrie că „toate orașele Leviților primesc și fiecare dintre ele este un oraș de refugiu. Au fost alți înțelepți care s-au opus acestui comentariu, în frunte cu Ramban (Nahmanides) susținând că au fost doar șase orașe de refugiu.

Este obligatoriu de a ridica semne clare pe drumurile care duceau spre aceste orașe, ca să se poată goni cât mai repede spre aceste orașe de adăpost. În fiecare an, la 15 Adar, spre sfârșitul iernii, Bet Hadin (tribunalul) primea porunca să repare aceste drumuri ca goana să fie cât mai ușoară.

Ucigașul din greșeală trebuia să ajungă imediat după crimă într-unul din aceste orașe. Scopul este ca nu cumva răzbunătorul să-l prindă și să-l omoare lângă cel ucis. Dacă răzbunătorul apuca să-l prindă pe ucigaș în afara unuia din aceste orașe de refugiu și să-l omoare acolo, el era scutit de pedeapsă cu câteva condiții pe care nu le vom enumera aici.

Când ucigașul ajungea la unul din orașele de refugiu, bătrânii orașului anchetau felul în care a fost executat omorul. Dacă omorul era intenționat, ei îl predau pe ucigaș la Bet Din (tribunal) ca acesta să-l judece cum trebuie după lege. Însă dacă crima a fost neintenționată, din greșeală „căci l-a omorât pe semenul din greșeală și fără să-l fi urât înainte” (Iehoșua/Iosua 20:5) trebuia să rămână în acel oraș până la moartea Cohen (preot) Gadol (mare). Era interzis să fie omorât, dar dacă răzbunătorul îl omora în orașul de refugiu, el era pedepsit cu moartea fiind socotită ucidere intenționată. În aceste orașe de refugiu erau adoptate reguli stricte de securitate pentru asigurarea vieții refugiaților.

După moartea lui Cohen Gadol, îi era permis ucigașului să se întoarcă în orașul lui natal. În Talmud ne este povestit că mamele Cohen Gadol împărțeau pachete cu alimente ucigașilor ca aceștia nu cumva să se roage pentru moartea fiului lor. Dacă ucigașul ieșea din orașul de refugiu înainte de timp, era permis răzbunătorului să-l ucidă fără proces.

Pentru refugiat orașul de refugiu se numea *galut*, adică situația lui era văzută ca expulzare și nu neapărat ca ocrotire. Lumea lui este o lume mică și limitată la acel orașel.

[Orașele Leviților și Cohanimilor](#)

Porunca de a păstra 48 de orașe pentru Leviți, dintre ele 13 pentru Cohanim, se află în cartea Numeri 35:1-8., respectiv în Talmud. El este doar amintit pentru prima oară în cartea Levitic 25:32-34. Există în Tanach două liste neidentice ale acestor orașe. Prima este în cartea Iosua cap. 21, iar a doua în cartea 1Cronici cap. 6. Șase din aceste orașe au fost declarate orașe de refugiu.

Sunt reguli pentru aceste 48 de orașe, spre deosebire de celelalte. Avem în Tora în cele două locuri amintite și în Mișna în tractatul Sota ca și în Arachin și în Talmud reguli exacte la mărimea teritoriilor acestor orașe. În afară de asta, era interzis să se vândă terenuri din aceste orașe sau să se schimbe regulile de achiziționare al acestor pământuri: nu se puteau transforma pământurile agricole în locuințe sau viceversa și altele. Putem spune că vedem aici cele mai moderne sisteme de urbanizare și securitate al solului național al unei țări moderne.